

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenabi nedelje in praznike.
 Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davci posebej.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Narod“ Trubarjeva ulica št. 5, I. nadstropje Trbošon št. 34.
 Dopise sprejema le podpisano in sadostno frankovano. — Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1.25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji		V inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

† DR. IVAN TAVČAR

Ob sklepu lista ob pol 2. smo dobili pretresujočo vest, da je pravkar zatisnil za večno svoje oči eden največjih in najzaslužnejših sinov, kar jih je rodila slovenska mati, gosp. dr. IVAN TAVČAR, ustanovitelj Narodno-napredne stranke, bivši državni poslanec, dolgoletni župan ljubljanski in slovenski pisatelj.

Slava Njegovemu Spominu!

Likvidacija goriške deželne uprave.

V Gorici, 16. marca.
 Česar se je avtonomna goriška dežela pod Italijo najbolj bala, je doživela v dobi fašistovske države: prišla je ob samoupravo. 8. t. m. je prevzel mesto dosedanega goriškega komisarja Pascolija iz Firenze dospel komisar Nancetti, katerega je vlada delegirala k nam, da izvrši likvidacijo deželne uprave.
 V imenu kakšne svrhe se je izvedla upravna preureditev Goriške, smo že parkrat omenili. In da svoje povsem upravičene trditve podpremo z neovrgljivimi dokazi resnice, naj sledi danes nekaj številčk.
 Furlanska pokrajina, pod katero spadamo Goričani od 8. svečana dalje, šteje sedaj 1.017.688 duš ter je po številu prebivalstva med pokrajinami Italije na prvem mestu. Videmska provinca obsega 320 občin (po starem) in meri 9253 četvornih km. — Leta 1921. pri zadnjem štetju, je videmska pokrajina sama zase štela komaj 784.537 ljudi; k tem je sedaj pristoje Julijske Benečije pod Trst. Tržaška prefektura je podedovala od goriške dežele sodne okraje: Tržič, Nabrežino in Sežano, dalje sodna okraja Vipavo in Trbiž z 20.055 prebivalci; Videm je potemtakem od goriške dežele pridobil čistih 233.151 ljudi.
 Kakor kažejo številke, so Italijani dobro in trezno računali, kadar so nas kosali. Njih geslo je bilo: slabiti slovenski element na račun domačih in priseljenih Lahov; zmešati vse skupaj, prikleniti Slovence na Italijane tako, da bodo od njih vsestransko odvisni. Zakaj le na ta način je tudi po računih Italijanov izvedljiva italijanizacija goriških Slovencev.
 Ostroumen račun, za katerega pa ni potreba posebne nadarjenosti, ako uživa nam nasprotna stranka pri svojem raznarodovalnem delu direktno podporo vlade! Kajti to je gotovo, da se je upravna preureditev goriške dežele izvršila samo iz razlogov raznaroditve slovenskega ljudstva. Vladi v Rimu ni vseeno, če ima na živi meji proti Jugoslaviji jugoslovensko čuteč narod ali pa mlachno ljudstvo, pomešano s priseljenim italijanskim življenjem. In za to, samo za to gre pri delu, ki so ga fašisti opravi-

čili z izvedbo administrativne priključitve goriške dežele k furlanski provinci.
 Vpliv Vidma na naše življenje se bo kmalu začel očitovati v centralističnih dekretih, ki bodo začeli deževati v naše kraje. Po njihovi zaslugi bodo uspehi naše narodnostne borbe manjši. A baš to nas ne sme oplahiti. Trdno naprej po pot, ki nam jo je pokazala tradicija lastnega preizkušenežnega življenja! Dalje po

zakonih, ki jih čutimo sami v sebi, in tuje nasilje se bo nad nami zlomilo brez naših burnih protestov. Dokazimo fašizmu in sedanjemu Rimu, da smo časom tlače grofom, baronom in drugim dozdevnim velikašem dorasli in da terjamo tudi od države, ki nas je ukrčila v svoje meje kot narodnostno manjšino, stare pravice, ki nam gredo po zgodovini in vesti!

bar.

zlik, Prešernov jezik, ki smo si ga vzgajili v književni jezik od take popolnosti, da ga nemoteno uporabljajo ne samo pesniki in leposlovci, ampak tudi znanstveniki. Ni povoda, da bi zanemarili to svojo kulturno edinic. Nasprotno, svoboda nam daje možnost, da jo gojimo in negujemo do čim višje popolnosti — na korist one višje edinice, političnega naroda jugoslovenskega. V srečni zakon vseh treh kulturnih edinic naj vsaka kot doto prinese najboljšo in najlepšo, kar ima. V tem naravnem razvoju postane sčasoma tudi vsa naša nacija enotna kulturna edinica, ki se bo kot taka častno reprezentirala med zunanjim svetom.
 Mnogi si ujedinenje predstavljajo kot jezikovno ujedinenje. Napačno. Saj je naravno, da si bo milijon Slovencev

skušal priučiti jezik dvanajst milijonov Srbo-Hrvatov. Že iz praktične potrebe. Iz lastnega nagona. In tem prej, manj bo v tem pogledu sile in pritiska. Ali zaradi tega še ni treba zanemariti lastnega jezika.
 Naše ujedinenje mora biti duhovno in čuvstveno. Zato pravi naš program pregnantno: medsebojno spoznavanje, umevanje, iskreno bratško sporazumljenje naj pred vsem služijo misli ujedinenja Slovencev Hrvatov in Srbov v en politični narod. Tako ujedinenje bo vzgajilo v narodu ono enotno državno in nacionalno zavest, ki naj sta temelji naši državi. Ponosni vsklik: civis Romanus sum! — naj se glasi po naše: sem Jugosloven!

Program Narodno-napredne stranke.

Neločljivo državno edinstvo, bratska enakost, narod slovenski — kulturna edinica, narod jugoslovenski — politična edinica.
 Program bivše narodno-napredne stranke bi nam danes ne zadoščal. Prišli smo v tako docela nove razmere, da je potrebna ne samo izpopolnitev programa, ampak povsem nova orijentacija. Opredeliti je naše stališče napram naši edinstveni državi, napram ujedinenemu narodu v tej državi, napram socialnim in gospodarskim razmeram. Stranka, ki je v živem stiku s svojim narodom, mora živeti. Še več, stranka je pozvana, da daje svojem narodu smernice za razvoj in napredek. Biti mora vedno za nekaj korakov pred njim. To zvanje se mora zrcaliti v programu. Stranka zana, da mrtvilo, ako pusti program petrificirati. Postaviti si jasen cilj, četudi idealiziran, določiti točen delovni program, kako približati se cilju, porazdeliti delo za izvršitev programa — to je bistvena naloga stranke.
 Naše stališče napram naši državi je nedvoumno opredeljeno, je po vsej preteklosti naše stranke in njenem zgodovinskem razvoju dano samo po sebi.
Brezpogojno priznavamo eno in nerazdeljivo kraljevino jugoslovensko. Ako to še posebej poudarjamo, storimo samo zategadelj, ker so v naši kraljevini struje, ki zanikujejo tako kraljevino, kakor njeno nerazdeljivost. To točko naše ustave, ki jo priznavamo kot svojo magnan chartam, branimo do skrajnosti, pa naj pride do še tako temeljite revizije ustave. Samo v neločljivem državnem edinstvu je zagotovljena bodočnost tako Slovencev kakor Hrvatov in Srbov — to in onstran naših državnih meja. To zavest moramo vcepiti slehernemu državljanu. Budno stojimo na braniku svoje s tolikimi žrtvami pridobljene države proti vsakemu pokretu, ki neposredno ali posredno ogroža državno edinstvo, kakor smo tudi proti vsakemu rušenju narodne sloge, s katero se to edinstvo slabi.

Je pa na drugi strani naša zahteva, da bodi naša država osnovana na pravičnosti, bratski enakosti in svobodi. Je to zahteva prave in resnične demokracije, ki izključuje vsakršni poizkus hegemonije enega plemena nad drugim, pa tudi nadvlado kake kaste. Ako si osvajamo temeljno načelo naše ustave, ki pravi, da so vsi državljani brez razlike plemena ali vere enakovrni, tedaj velja to načelo tembolj za razmerje od plemena do plemena. Vemo prav dobro, da narod srbski, kakor se mu hoče natveziti, niti ne misli na kako hegemonijo. So pa poedini politiki, ki imajo to namero v svojem konceptu. Vsako tako namero je v kralji zatreti. Rodila je že mnogo zla, pa ga utegne še več. V interesu dobre stvari bi bilo, da merodajni činitelji ne samo izjavijo, da odločno odklanjajo vsako tako misel marveč da to pokažejo tudi z dejanji. Pripuščamo, da so laвне službe v centrali dostopne državljanom po gotovem plemenskem razmerju — dasi v principu tako porazdelitev zanikujemo, kajti odločevati bi morala le zmožnost in sposobnost — toda sprijazniti nas ne more misel, da se gotove urade, na primer ministrstvo za vnanje zadeve ali diplomacijo, smatra za nekako domeno enega plemena. Tako so nas tretirali v Avstriji.
 Vseskoz mora vladati bratska enakost. V tem znamenju pridemo do narodnega ujedinenja, ki je naravna posledica našega državnega edinstva, ako je to edinstvo logična posledica vsega zgodovinskega razvoja. Tu nas srečata dva pojma: narod in ujedinenje, ki ju je treba razločiti raz stališče našega programa.
 Ločimo narod slovenski kot kulturno edinic in narod jugoslovenski kot politično edinic. Slovenski narod, ki je iz lastne svoje kulturne sile iz malega rodu ali plemena vzrastle v narod, je tu, in nihče ga ne more zanikati. Kot kulturna edinica ima svoja naravna in privzgojena mu svojstva, ki ga opredeljujejo od naroda hrvatskega in od naroda srbskega. Na prvem mestu je njegov je-

† Minister dr. Alojzij Rašin.

— Praga, 17. februarja. (K. B.) Minister Rašin je od polnoči dalje v nezavesti.
 — Praga, 18. februarja. (K. B.) MINISTER FINANC DR. RAŠIN JE DANES OB 12.45 UMRL.
 — Praga, 18. februarja. (CTK.) Danes popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri je imel zastopnik ministrskega predsednika, minister notranjih del Malypet iskren posmrtni govor pokojnemu ministru dr. Rašinu. Ministrski svet je soglasno sklenil, da se pokojnega pokoplje na državne stroške. Potreba je določena za sredo ob dveh popoldne. Po zdravniškem izvidu je bil neposredni vzrok smrti finančnega ministra otrpnenje srca.
 — Praga, 19. februarja. (Izv.) Vest o smrti finančnega ministra dr. Rašina se je bliskovito raznesla po mestu. Češkoslovaška javnost je bila na podlagi zdravniških bulletinov zadnjih dni na usodni moment pripravljena. Po vsem mestu vlada splošna žalost.
 Kakor znano, je bil na finančnega ministra dr. Rašina dne 5. januarja t. l. ob 8.45 dozdne izvršen pred njegovo hišo atentat, ko je hotel vstopiti v avtomobil. Ko so ga prepeljali v sanatorij prof. Jedličke v Vršovicah, so splošno upali, da ohrani ministra Rašina pri življenju. Zdravniki so pa že takrat izražali misel, da lahko nastanejo usodopolne komplikacije. Sprva so se pokazali ugodni simptomi, toda zadnji teden se je pridružil vnetje prsne mre.
 — Praga, 19. februarja. (Izv.) Vest o smrti finančnega ministra dr. Rašina se je bliskovito raznesla po mestu. Češkoslovaška javnost je bila na podlagi zdravniških bulletinov zadnjih dni na usodni moment pripravljena. Po vsem mestu vlada splošna žalost.
 Kakor znano, je bil na finančnega ministra dr. Rašina dne 5. februarja t. l.

ob 8.45 popoldne izvršen pred njegovo hišo atentat, ko je hotel vstopiti v avtomobil. Ko so ga prepeljali v sanatorij prof. Jedličke v Vršovicah, so splošno upali, da ohrani ministra Rašina pri življenju. Zdravniki so pa že takrat izražali misel, da lahko nastanejo usodopolne komplikacije. Sprva so se pokazali ugodni simptomi, toda zadnji teden se je pridružil vnetje prsne mre.
 Po poročilih, ki so zadnje dni prihajala iz Prage o zdravstvenem stanju dr. Rašina, smo bili pripravljani na to, da nam brzojavna žica vsak trenutek lahko prinese vest o njegovih smrti. In res smo dobili brzojavko, da je dr. Rašin podlegel posledicam nanj dne 5. januarja izvršenega atentata. Z njim je lezel v grob eden najzaslužnejših čeških politikov, prvovrsten finančnik, velik Slovan zvest sodruden dr. Kramarja na poprisku za udeleževanje velike ideje slovaške vzajemnosti.
 Dr. Alojzij Rašin je bil rojen kot sin preprostejšega posestnika in obrtnika v Nebančicah dne 18. oktobra 1867. Po končanih gimnazijskih študijah se je napotil v Prago in se vpisal na Juridico fakulteto. L. 1891 je promoviral za doktorja prava. Kot akademik se je živahno udeleževal narodnega pokreta med češkimi dijaštvom, ki je že takrat imel protiaustrijsko smer. Ta pokret je bil znan pod imenom „Omladina“. Policija je prišla na sled temu pokretu ter dala aretirati vse voditelje in udeležence tega gibanja, dolžeč jih protidržavne zarote. Prišlo je do znamenitega „mladinskega procesa“, v katerem so bili voditelji obsojeni na večletno težko ječo. Med njimi je bil tudi mladi dr. Rašin, ki je bil obsojen na dveletno težko ječo in na izkubo svoje doktorske diplome. Ko je prišel iz ječe, se je znova posvetil juridičnim študijam in leta 1895 znova dosegel doktorat. Deloval je na to v raznih odvetniških pisarnah ter se objednem marljivo udeleževal političnega življenja. Bil je odličen somišljenik takratne mladočeške stranke. Ko je postal odvjetnik, se je s podvojeno vneto posvetil politiki, obenem pa

Je deloval tudi na literarnem, juridično - znanstvenem in socialnem polju. Izdal je brošuro »O tiskovnem zakonu« in knjigo »Zgledi iz meničnega prava« ter prevredil Lorenzovo delo »Marxova socialna demokracija« in John Rajevo razpravo »Osemletni delavnik«. Leta 1911. je bil izvoljen v avstrijski parlament na programu mladočeške stranke. Kot osebni prijatelj in najbližji somišljenik dr. Karla Kramarja se je aktivno udeleževal vseh akcij, ki so bile usmerjene v to, da se vsi slovenski narodi združijo v močno falango proti pangermanski navali. Ob strani dr. Kramarja si je pridobil velike zasluge za to, da je bil leta 1908 sklican v Prago prvi vseslovenski kongres, ki je vzbudil vseobčji svetovni interes. Obenem pa povzročil avstrijski vladi silen strah pred grozečo slovensko nevarnostjo. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil stalno pod policijskim nadzorstvom in mala meseca 1. 1915. je bil skupno z dr. Kramarjem aretiran, prepeljan na Dunaj in tamkaj izročen vojnemu sodišču. Vojaško sodišče je proti njemu in dr. Kramarju dvignilo obtožbo radi veleizdaje. Proces je trajal, kakor znano, več mesecev in leta 1916. sta bila dr. Kramar in dr. Rašin obsojena radi veleizdaje na smrt. Dasi je takrat vse pangermansko časopisje ščevalo na to, naj se smrtna kazen brez pardaona izvrši, vendar si avstrijska vlada ni upala se odločiti za ta korak, ker se je zavedala, da bi to na Češkem izzvalo nedogledne posledice. Zato je predložila obsojenec v pomiloženje. Z dr. Kramarjem vred je bil dr. Rašin pomiloščen na došmrtno ječo. Leta 1917. je bil z drugimi političnimi kazenci vred amnestiran. Vrnil se je v Prago, kjer se je z vso vmeno zopet posvetil političnemu delovanju. Ob prevratu je postal dr. Rašin član narodnega odbora, ki je imel v rokah vse priprave za proglasitve svobodne češkoslovske republike. Postal je obenem član Narodnega shromaždenja in 14. novembra 1918. je bil imenovan za finančnega ministra v prvi češkoslovske narodni vladi, ki jo je sestavil njegov prijatelj in sotrpnik dr. Karel Kramar. Na tem mestu je ostal do 8. julija 1919. Kot finančni minister je postavil češke finance na trden temelj in ustvaril podlogo za ureditev češkoslovske valute. Njegove izredne finančne sposobnosti, njegov velik finančni talent in njegova mravljinska delavnost, vse to ga je usposabljal, da igra trajno eno izmed prvih vlog v političnem življenju mlade republike. Zato so ga dne 7. septembra 1922 znova poklicali v vlado in mu zopet poverili finančni portfelj. Bil je zopet v svojem elementu ter zasnoval razne velikopotezne načrte, ki bi naj češkoslovske finance postavil na solidno, od vseh slučajnosti neodvisno bazo. Sredi tega, zgolj blagor domovine posvečenega dela ga je dne 8. januarja zadela morilčeva krogla.

Ob preranem dr. Rašinovem grobu začuje ves češkoslovske narod, ker je z njim izgubil enega svojih najboljših in najzslužnejših sinov, z brati češkoslovske pa stojimo žalost ob njegovi krti tudi Jugoslovenci. Kljub temu je tako v preteklosti kakor sedanjosti kot naš najzvestejši prijatelj dosledno zavezan za to, da se navežejo med češkoslovske in slovenski narod in v slovenskim jugom čim najintimnejše in čim najiskrenjeje vezl tako na političnem, kakor kulturnem in gospodarskem polju. Ko izražamo bratskemu narodu in njegovi vladi svoje srčno sožalje in sočutje ob nenadomestljivi izgubi velikega državnika, ključemo is vse duše: Večnaja pamjat dr. Rašina!

DOPISI.

— Iz Višnje gore. Dne 15. t. m. je imela podružnica Jug. Matice za sod. okraj Višnjagora v prostorih blaginjaka Iz. Nadraha svoj redni letni občni zbor. Tihob brez vsakega pompa, je polozila podružnica pred javnost svoje delovanje. Dokazalo se je, da le vztrajno, stvarno in smotreno delo vodi do pozitivnega zaključka. Za preteklo poslovno leto izkazuje taj. zapisnik 120 članov, blag. knjiga pa ča 50.000 K prometa. Pred dobrimi 3 leti je ustanovil v Višnjagori podružnico Matice vobče spoštovani g. dr. Ivan Močnik, sodni predstojnik, ki vodi še danes tajniške posle. Ma hen je bil začel, brez posebnega upanja; pod njegovim požrtvovalnim vodstvom pa danes bujno cvete velika sveta misel do neodrejenih, razsujenih bratov. — Predseduje pa podružnici tukajšnji notar g. Anton Zevnik, svoječasi bojevnik jugoslovske ideje v Korotanu. Zivel je prele dal časa v Istri in ež njegovo takratno delovanje ga nam prikazuje kot odločnega, kremenitega Jugoslovca. Pod vodstvom takih mož je gotovo, da bo delovanje Matice plodovosno.

— Skandalozno razmere. Dolgoletni naš naročnik nam piše iz Gradca: Semkaj prihajajoči rojaki se pritožujejo o skandaloznih razmerah, ki vladajo pri carinski upravi v Mariboru. Pritožujejo se ne samo, da so posamni carinski organi skrajno surovi in da se vedejo, kakor se ne spodobi izobraženemu človeku, marveč da so, kar je najhuše, v službi le redko popolnoma trezni. Kakšen vtis napravljajo na številne tujce, ki potujejo preko Maribora, je jasno. Opetovano se je že zgodilo, da se je carinski organ v netreznem stanju pripeljal v Gradec, ker je v vagonu zaspal, namesto da bi opravljal svojo službo. Nekateri carinski organi nastopajo tudi v takšnih obklah, da je sram vsakega izobraženega jugoslovskega državljanca. Da to jemlje ugled naši državi, leži na dlani. Sporočam vam to, da spravite pritožbo v javnost. Morda bo vendar carinska uprava poskrbela, da se napravi konec tem skandaloznim, našo državo kompromitujočim razmeram.

Zbirajte znamke za „Jugoslovensko Matico“!

Politične vesti.

— Kandidati socialnodemokratsko-komunistične koalicije v Ljubljani. Kandidat socialistično komunistične stranke v Ljubljani bo dr. Ljudevit Perič, njegov namestnik pa Marcel Zorža. V slučaju izvolitve bo dr. Perič, ki hoče ostati na županskem mestu, odložil, kakor čujemo, svoj mandat, na kar bo prišel v parlament njegov namestnik Zorža.

— Radikalni kandidati v Sloveniji. Glavni radikalni vodilni odbor v Beogradu je odločil za nosilca kandidatske liste v mariborski okrožju finančnega ministra dr. Stojadinovića, za nosilca radikalne liste v ljubljanskem okrožju pa ministra dr. Niko Zupanića.

— Dr. Susteršičeve kandidature. Dr. Susteršič namerava prigrisati svojo kandidaturu tudi za mesto Ljubljano. Njegovi namestni. bo dr. Dermastija. Njegovi somišljeniki že zbirajo za kandidaturu potrebne podpise. Računajo, da dobi dr. Susteršič v Ljubljani okoli 300 glasov. SLS skuša Susteršičeve somišljenike s terorjem odvrniti, da bi podpisali Susteršičeve kand. listo. Veliko agitacijo bo dr. Susteršič razvil v ribniškem, kočevskem in logaškem okraju. V teh glavarstvih priredi dr. Susteršič osebno več volilnih shodov.

— Socijalistična kandidatna lista za mariborsko okrožje. Po poročilih iz Maribora so mariborski socialisti pri okrožnem sodišču vložili kandidatno listo »Socialistične stranke Jugoslavije« in »Kmetске delavske zveze«. Ta kandidatna lista je na petem mestu. Nosilec liste je Rudolf Golouh; kandidati so: Ivan Fava, profesor, namestnik Stefan Bračič, železničar; za volilni okraj Maribor, desni in levi dravski breg: Smrekar Fran, tesar v Vržeju; za okraj Lendava, Murska Sobota, namestnik Zver Josip, kmet, za volilni okraj Brežice - Laško rudar Salomon Fran, namestnik rudarski delavec Bedenik Fran, za volilni okraj Mozirje posestnik Podpečan Anton, namestnik usnar Ivan Natlačan, za volilni okraj Prevalje - Slovenigrad uradnik Bajt Anton, namestnik livar Vinko Podražan, za volilni okraj Ptuj-Smarje uradnik Komarjev Valentin in namestnik mizar Janez Podgoršek.

— Iz Mussolinijevega govora. V senatu je imel Mussolini k santamargheritskem sporazumu govor, v katerem je v glavnem izjavil: Antantna kriza je prispela na vrhunec. Gre za to, da se izve, ali je še in ali bo še obstajala antanta. Ni dogodka in ni niti enega vprašanja, pred katero bi se ne postavljali problem enotnosti antantne akcije... Glede Dalmacije razume žalost govornikov Tomassia in Tivaronija, treba pa imeti pogum, da se reče, da Italija ne more ostati večno vezana v enem samem morju, pa čeprav je to jadransko. Glede Dalmacije nikakor ne deli mnenja, da bi sporazumi iz Santa Margherite pomenili za njo in za Zader smrt, marveč sodi, da je po dogovorih italijanstvo Dalmacije rešeno, kar ugotovi lojalna in škrupulozna aplikacija sporazumov iz Santa Margherite. Reka mora ostati italijanska. Za Reko je zame merodajno, da obdrži svojega duha nedotaknjena in svojo dušo stanovitno. Reka bo italijanska in živi naj v sebi in zase. Ni se pa treba nikomur razburjati zbog tega, kar se godi. Ne smemo misliti, da se ne more nobena reč več popraviti. Taka mora biti Italija, ki je naša in jo nosimo v svojih prsih, da sprejema usodo, ki jo jej nalaga situacija težke potrebe, med tem ko pripravljaj duhove in sile, da bodo mogli neki dan zagospodovati... Obe zbornici sta naglašali, da zgolj nujna potreba zahteva aplikacijo santamargheritskih sporazumov. Ta potreba je taka, da se jej mora Mussolinijeva vlada ukloniti. S tem priznava veliko veljavo jugoslovske države napram italijanski. Potreba narekuje približanje, da se vstvarijo tla za dobre odnose, ki so potrebni sosedom. Morda se v novih odnosih — ako pride do njih — izgubi bučno napovedanje prihodnjih bojev na italijanski strani...

— Angleški odziv o aretiranih bolgarskih ministrih. »Times« so pred kratkim prebile dopis posebnega poročevalca, ki je obiskal aretirane bolgarske ministre v Šumenu. O ječi pravi, da je zelo stara in jo smatrajo za našlabo v državi. Ministri so zaprti z zločinci najnižje vrste, kar zelo slabo vpliva na njihovo stanje. Straža stopsta z njimi zelo strogo in cenzurira vso pošto, ki jo dobivajo. Imetje ministrov je zaplenjeno. Glede narodnega glasovanja, ki je dalo dvetretjinsko večino za krivdo ministrov, angleški žurnalisti trdi, da se je vršilo, kot vse balkanske volitve, s pomočjo velikega terorja in da so v tej večini tudi glasovali komunistov. Ministri smatrajo, da je zakrivila njihov bedni položaj sedanja vlada s komunisti in se pritožujejo, da dosedaj še niso prejeli obdolžnic in da ni še določeno, kdaj se vrši proces proti njim. Splošno pa se lahko trdi, da so bili ministri aretirani zaradi izredne aktivnosti buržoaznega bloka, ki je lansko leto prestrašil vlado. Kajti ona je spoznala, da ji lahko postane ta blok nevarna. S tem, da je aretirala živše ministre, je hotela preprečiti delovanje bloka.

Gospodarstvo.

BILANČNO STANJE NARODNE BANKE dne 8. februarja 1923.

Aktivna:

1.) Kovinska podloga	350.448.518,51 D
2.) Dana posojila	1.547.427.121,04 »
3.) Prejemki od države	4.513.169.434,85 »
4.) Vrednost zastavnih državnih domen	2.139.377.163,00 »
5.) Saldo tuznih računov	82.538.848,26 »
Skupaj	8.631.961.035,66 D

Pasivna:

1.) Vplačana glavica	18.457.300,00 D
2.) Rezervni fond	4.949.534,29 »
3.) Novčanice v obtoku	5.301.696.430,00 »
4.) Razne obveznosti	1.168.450.658,37 »
5.) Terjatve od države	2.138.377.163,00 »
Skupaj	8.631.961.035,66 D

Promet novčanice se je v času od 13. januarja do 8. t. m. zvišal za 154.183.355 D.

—g Novosadska blagovna borza 17. februarja. Novi Sad 17. februarja. Cene v dinarjih: Pšenica (77-78 kg) 445-450, sriemska cela kaša 440, bački oves 287,50-290, bačka koruza 225-227,50, suha 330, za april 275, banatska za april 250, beli bački mliž 390, sremski ponudba 400, pšenica moka »e« ponudba 645, »2« ponudba 620, »6« ponudba 525, »7« ponudba 447, »8« ponudba 275, otrobi 165-175.

—g Zagrebški tedenski semeni. Zagreb 17. februarja. Semeni zelo slab. Sremske svinje 25-26,50, mesnatih ni bilo. Telca 13,50-14,50, konj in goved ni bilo. Seno 17,50-212,50, detella 225, slame ni bilo, cepilna in žagana drva 250-400 za voz po veličini. (Cene notirajo v dinarjih.)

—g Zareški živinski trg. Zagreb 17. februarja. Tendanca na tem trgu je bila čvrsta in so cene prašicem zopet poskočile. Promet je velik in se mnogo izvaža v Češkoslovaško in Francijo. Odkar je znitana carina na sveže meso, se izvaža samo zaklane svinje. Cene dehilim svin'am v Volvodni notirajo 23-25 Din. Mesnate notirajo v Zagrebu 22-24 Din, v Belovarju 23, v Varaždinu 23-24, v Krizevcih 24-25 Din. Cena volom je poskočila na 15 Din za prvorazredne.

—g Zareški manufaktorni trg. Zagreb 17. februarja. Sezona se še vedno ni pričela. Posel se radi visokih cen samo polagoma razvija in zlasti vpliva občutno pomankanje gotovine na situacijo. Cene so neizpremenjene in notirajo: moslin 65-78 cm 13,50-17,50 Din, češki šifon 4/4 18-24, poldelen I. 24-31, poldelen II. 20-22, češki cejfr I. 22,50-35, češka hlačešina 1,30 cm 55-80, klot 130-140 cm 37,50-75. Tkanina s svilo 80 cm 30-49.

—g Zagrebški železniški trg. Domače tvornice s opovisale temeljno ceno železa in železnim izdelkom za 23 para pri kg in nameravajo, kakor se čuje še podražiti za 50-70 para pri kg. Radi tega so se istotako dvignile konzumne cene in notirajo: železo v palčah in traverze 8,25-8,5 Din, temeljna cena okroglo 5,6305,38, železni 7,25, žica 7, pločevina 6,75-6,25. Povisane cene je v zvezi s povisanim cen na svetovnih trgih.

—g Trčevski semeni v Karlovcu. Karlovac 17. februarja. Semeni le izvanredno dobro usnel. Zlasti je bil velik dojen živine okoli 2900 goved, 800 svinj in 800 konj. Voli so se plečevali 7-10 Din za kg, bik 7-12,50, krave 6-7, tele 10,50-12,50, p'tane svinje 21-26,25, mrsave 7,50-11,25, konj 37,50-12,50 Din za komad po kvaliteti. Od tega blaga je odšlo v Italijo 35 konj in 250 goved v Maribor 150 goved, nekoliko goved je bilo odposlano v Ljubljano.

—g Češki trg le zadnje dni nekoliko bolj založen z raznimi živinskimi potrebščinami. Polavilo se je precej ječ, ki se prodaja komad od 6 do 8 kron. Za prodajanje mleka je mestni magistrat oskrbel posebne mize, kamor mero primesti vsi prinašalci mleka svoje mleko. Tržno nadzorstvo zadnje dni pridno meri mleko, ker je bilo mnogo svinčev, da so ljudje za drag denar predajali mesto mleka vodo.

—g Završki seimi v Mariboru. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetištvo v Ljubljani je zopet dovolila redne živinske seime v Mariboru.

—g Kmetijski pouk po deželi: Oddelek za kmetištvo priredi v zadnjem tednu meseca februarja t. l. sledeče poučne tečaje in predavanja: V nedeljo, dne 28. II. 1. V Trebnjem po prvi maši v Šoli, o najboljših podlagah za sadno drevje, o režnji trš, okr. ekonom Kofol, ob 15. uri v občinski hiši, o živinoreji in izboljšanju hlevov, živ. inštruktor Grošček, 2. V Gorjah pri Bell, ob 15. uri v Društvenem domu, o prevežanju, žeb. pot. učitelj Okorn, 3. V Predostah ob 15. uri v Ludskem domu, o umni prašičereji za gospodinske pomočnik okr. ekonom Hladnik, 4. V Sv. vneem pri Radečah ob 11. uri v Šoli, o obnovi vinogradnikov, ob 10. uri istotam, o organizaciji mladinskih klubov, pomočnik okr. ekonom Ambrož, 5. V Starčevki pri Kočevju ob 14. uri v Šoli, praktičen pouk o sadjarstvu, pomočnik okr. ekonom Zdošek, 6. V Podgorju pri Kamniku ob 15. uri, gospodarski sestanek za pospeševanje sadjarstva, pomočnik okr. ekonom Marinček, 7. V Grabovem po prvi maši, o gnojenju z naravnimi in umetnimi gnojem, pomočnik okr. ekonom Matjašič, 8. V Družini o pridelovanju krmnih rastlin in o živinoreji, okr. ekonom Wernig, 9. V Prilovi pri Končicah v Šoli ob 9. uri, predavanje o gnojenju; po predavanju praktični pouk o snaženju sadnega drevja in o režnji trš, pomočnik okr. ekonom Štamberger, 10. V Sv. Petru na Medvedovem Selu ob 9. uri pri g. Verku, o živinoreji, izboljšanju hlevov in gnojenju, živ. inštruktor Zupanc, 11. V Sv. Benedktu v Šoli ob 8. uri o izboljšanju kmetištva, okr. ekonom Strekelj, 12. V Dokičevju v Prekmurju v občinskem uradu ob 14. uri, o izboljšanju hlevov in o živinoreji, okr. ekonom Volšek, 13. V Krasčah v Prekmurju ob 14. uri, o izboljšanju travnikov, o izbiri dobrih plemenjakov, pomočnik okr. ekonom Pavlica.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI OPERA.

Ponedeljek 19. febr.: Zaprtlo.

Torek, 20. februarja: Lakme. Gostovanje ge. Vesel - Pola iz Zagreba. Red E.

Sreda, 21. februarja: Nižava. Red A.

Četrtek, 22. februarja: Rigoletto. Gostovanje ge. Vesel - Pola iz Zagreba. Red D.

Petek, 23. februarja: Gorenjski slavček. V prid Udrutenju gledaliških igralcev. Izven.

Sobota, 24. februarja: Mefistofeles. Red B.

Nedelja, 25. februarja: Vrag in Katra. Izven.

DRAMA.

Ponedeljek 19. febr.: Čudež sv. Antona. In »Crna dama iz sonetov«. Red D.

Torek, 20. februarja: Zaprtlo.

Sreda, 21. februarja: Za pravdo in srca. C. Četrtek, 22. februarja: Idijot. Začetek ob pol 8. Red B.

Petek, 23. februarja: Volčček. Red E.

Sobota, 24. februarja: Ugrabljenе Sabinke. Red D.

Nedelja, 25. februarja: Ob 3. popoldne: Živi mrtvec. Izven. — Ob 8. zvečer: Za pravdo in srca. Izven.

— Predavanje o Pausterju v društvu »Soča«. Društvo »Soča« je na svoja prvovrstna predavanja res lahko ponosno. Vsako soboto nam nudi kaj novega, zanimivega in poučnega. Je to hvale vredno kulturno delo, ki zasluži specielno v sedanjem materialističnem, egoističnem in delamrznem času vse priznanje. Minulo soboto smo doživeli — rekeli bi, nekako presenečenje. Predavala je v »Soči« prvič dama in sicer: gospa Amalija dr. Simenc, šeč. tuk. bakteriološke stanice, o »Pausterejevem delovanju in njegovemu pomenu za človeštvo«. Ime enega našizslužnih mož in veleumov preteklega stoletja je znano vsakemu, kolikšaj izobraženemu človeku; neveljive njegove zasluge za vesoljno človeštvo pa vedo ceniti samo tisti, ki so primorani iskati leka in rešitve v znanih Pausterejevih zavodih. Ta pomen in to zasluge moža — veličana, ki je s svojimi iznajdbami odvrnil toliko gorja od človeštva je na moštovski način obrazložila ga, predavateljica mnogoštevilnim hvaležnim poslušalcem. Laikovo pero je prebrvano, da bi moglo le z daleka opisati učinek strokovnaške žive besede na občinstvo. Poleg popolnega odvladana predmetne stvarine, diti gospo predavateljico i simpatičen organ ter gladko izgovarjanje, kar je poleg drugih njenih vrtil mnogo pripomoglo do tako lepega rezultata. Hvaležno občinstvo je ob zaključku priridelo simpatični govornici prisrčne ovacije. Gospod podpredsednik Cvek je v svoji, gospo predavateljici izrečeni zahvali, obenem izrazil željo, da bi usoda i nam Jugoslovenom čimprej naklonila duševno rotnico, vplivnega moža, poštenjaka, katerega bi se posrečilo iznači »serum« proti državi in narodu nevarnim in pri piločim borzanskim špekulantom kakor tudi proti onim strankarskim pobesneleem, ki črti mesto ljubezni — sovražno. Potrebujemo moža, ki bi rešil našo ljudstvo iz sedanjih zmed, nepodnih blodnih in socialne nevarnosti ter je navedel na pravo pot poštenega in smotrenega dela za obči blagor, na pot ljubezni in medsebojnega spoštovanja, katere edina vodi človeštvo do jasnih dni in srečnih časov. Po predavanju je oddelek vrliga pevskega zbora Jugoslov. železničarjev zapel več pesmi v zabavo že itak dobro razpoloženega občinstva. Tako je »Soča« skromno ali presrčno proslavila spomin enega največjih dobrotnikov človeštva, Slava Paustereju!

Glasbeni vestnik

— Glasbena Matica« v Ribnici. Pršilo nedeljo 18. t. m. je pevski zbor »Glasbene Matice« iz Ljubljane obiskal klasična dolenska tla, lepo Ribnico. Obisk je stal v znamenju medsebojne prisrčnosti in prijateljskega navdušenja. Na kolodvoru sta ob prihodu jutranjega vlaka pozdravila došle pevce in pevke žilski ravatelj g. Mervič in ribniški župan. Imenom zbora je zahvalil njegov predsednik g. Prunk za prisrčni sprejem in dobrodošlico. Ribniške dame in rodolubi so takoj po prihodu pripravili pevcem in pevkam gostoljuben in okusen zajutrek, med katerim se je porodil in obnovil spontano prijateljski stik z domačimi. Posebno so se odlikovale gostoljubne in pozrtvovalne ribniške gospe in gospodične, ki so Matičarje kar naličubnjeje postregle, za kar se je predsednik zbora v kratkih in toplih besedah zahvalil. Nato so si ljubljanski gostje ogledali Ribnico in starodavni ribniški grad. Graščak Rudež in njegova družina so prav prijazno razkazali vse zanimivosti gradu. Za koncert, ki se je vršil ob 3. popoldne, je bila prostorna Sokolska dvorana razprodana. Razen iz Ribnice so prišli tudi udeleženci iz vseh bližnjih krajev. Dvorana je bila natlačena polna pohožnega, peča željnega občinstva. Med burnim, vedno se ponavilajočim aplavzom se je pod spretnim in smotrenim vodstvom moštra Hubada glasila pesem za pesmjo, umetna in narodna, slovenska in jugoslovska, ki so očarale in navdušile vse prisotne. Po odmoru je bil zboru poklonjen krash in oriatelan venec z narodnimi travki. V sredini venca je bila okusna lira, sestavljena iz same »slike robe«. Teško, preteško so se Matičarji in domačini razhajali po »krasneje uspelem koncertu, ker so ljubljanski pevci takoj po koncertu morali na kolodvor, kamor ih je spremljela velika množica. Navdušeni občestranski vzklili in pozdravi so doneli v slovo, dokler ni vlak izrazil proti Ljubljani.

— Občestvo opozarjamo, da se vrši danes zvečer točno ob 8. uri v dvorani Filharmonične družbe koncert pianista Ciril Ličarja z izbranim sporedom. Vstopnice le še dovoli na razpolago, ter so sedeži po 15, 12, 10, 8 in 6 Din do 6. ure v predprodi v Matičarji knjižnici, od 8. ure dalje pa pri koncertni blaginji v veži Filharmonične družbe. Občinstvo pozivljamo, da v občinem številu poseti koncert pmetnika — rojaka.

Turistika in sport.

INOZEMSKE NOGOMETNE TEKME.

— Dunaj, 18. febr. (Izv.) Rezultati današnjih prvovrstnih nogometnih tekem so: Rapid : Herta 4:3 (2:0), Sportklub : Rudolphshügel 3:1 (2:0), Vienna : Wacker 2:2 (1:0).

— Praga, 18. febr. (Izv.) DG : Fürth 8:0.

— Sevilla, 18. febr. (Izv.) Grenski Verwet je podlegel špornemu klubu Sevilla. Rezultat 1:3.

Sokolstvo.

— »Sokol« sporočja da so društvene radne ure razen nedelje in praznikov vsak dan od 16.-19. ure (4.-7. ure popoldne) na Taboru. Vabimo vse članstvo, da v teh urah poravnaj članarino in prispevke za župo in savez. Članarina znaša mesečno 2 dinarj, ustanovnina 16 kratni znesek letne članarine, vpisnina 3 Din.; župni. savezni prispevek in upravnina letno 4 Din. Naraščajna 2 Din četrtletno. Odbor.

Društvene vesti.

— Družabni sestanki društva Pravnika. Tudi juristom je potrebno, da se snidejo večkrat in gojimo bolj kakor dosedaj prijateljske stike med seboj. Zato vabimo vse člane, da pridejo v sredo zvečer v restavracijo Zvezdo, kjer bomo v prijateljski družbi pozabili na dnevne skrbi. — Odbor društva Pravnika.

— J. N. A. D. »Jadrana«: Kulturno znanstvena sekcija: ima v ponedeljek dne 19. februarja ob 8. uri zvečer predavanje: O studentstvu po vojni na zagrebški in ljubljanski univerzi, predava tov. Matulovič Jerko. Udeležba za vse člane »Jadrana« obvezna.

— Zdravniško društvo v Mariboru. Na II. rednem občnem zboru Zdravniškega društva v Mariboru, dne 8. februarja t. l. je bil izvoljen tale odbor: predsednik dr. Jankovič Franc, podpredsednik dr. Bergmann Rihard, tajnik dr. Dekleva Dominik, blagajnik dr. Marin Vinko, knjižničar dr. Matko Ivan; odborniki: dr. Ivavc Karel, dr. Černič Mirko, dr. Robič Hugon, dr. Tavčar Josip, dr. Drasch Vincenc; namestniki: dr. Rašp Ivan, dr. Jenko Ljudevit; revizorji: dr. Jurečko Ivan, dr. Klasiac Anton.

— »Oruna« v Celju. Ustanovni občni zbor organizacije jugoslovskega nacionalistov, kateri bi se imel vršiti minulo nedeljo v Celju v Nar. domu, je preložen na poznejši čas.

— Zahvala. V svojem in v imenu vseh članov kluba Primorka čast mi je izreči našo najtoplejo zahvalo vsem velenim damam in gospodom, ki so blagovolili počastiti naš slankov večer. Kakor tudi vsem umetnikom, ki so tako požrtvovalno sodelovali na naši prireditvi, ter stem pripomožni do tako lepega uspeha dobrodelne akcije, ne samo v moralnem ampak tudi v gnotnem oziru. Prose vse oproščanja, da se tej svoji dolžnosti radi nepričakovane oslabelosti nsem odzvala vbi na večer prireditve same, namad se trdno, da ostanajo vsi naši dosedajni prijatelji in dobrotniki tudi v naprej jednako naklonjeni našemu klubu in njegovemu stremljenju. Vida Baluš, predsednica »Kluba Primorka«.

— Slovenska dijaška zadruga na Danu so je vsled težavnega gnotnega stanja svojih članov odprla na slovensko javnost s prošnjo za podporo. Došli so i dosedaj na nien račun pri podružnici »Slovenske Banke« v Mariboru sledeči prispevki, za katere se tem potom najtopleje zahvaljuje. Mestna občina Ljubljanska 2500 Din, Mestna občina Kranj 250 Din, Mestna občina Ptuj 250 Din, Mestna občina Komnik 200 Din, Mestna občina Kočevje 100 Din. Skupaj 3300 Din.

— Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo r. z. o. z. sklicuje člansko zborovanje prodajalne Ljubljana na dan 22. tm. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani mestnega doma z dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva o delovanju prodajalne Ljubljana; 2. Volitev delegatov za občni zbor; 3. Slučajnosti. Pristop imajo le člani.

— Društvo naletnikov za Slovenijo, opozarja, da se vrši prihodnja javna odborava se'a v sredo 21. februarja 1923 ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta šte. 12, pritoženo desno.

— Organizacija natakarev, hotelskih, kavarnskih in gostilniških uslužbenecv v Ljubljani izreka tem notom vsem, ki so s sodelovanjem ali z obiskom pripomogli k vestransko dobro uspelemu natakarskemu plesu, najprisrčneje zahvaljo. Iskreno zahvalovalno pokroviteljstvu, plesnemu aranžerju z. Kostičku in veselničnemu odboru, posebno njega predsedniku tovarišu Kriznerju za res vzorno vodstvo. Odbor.

— Odbor podružnice Splošne organizacije volnih invalidov za Slovenijo v Trbovljah se najlepše zahvaljuje vsem, ki so s svojo navzočnostjo pripomogli do tega, da je veselica, ki jo je zgoraj imenovano društvo priredilo pod vodstvom tov. predsednika Strassa dne 11. t. m. v gostilni g. Otkarja v Trbovljah, tako lepo in v najlepšem redu uspea. — Odbor.

„Kino Tivoli“

Kino Tivoli. »Skritivnost na Nortonom grad«. Velika družabna drama v 5 dejanjih. Delo je polno zagonetnih zapletiljev, ki se na karakterističen način konečno razkrinkajo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1923.

— Vse cenjene narodnike — zamudnike, ki se niso uravnali zapolni narodine, v ljube opozarjamo, da jim dopušljanje lista dne 23. t. m. preneha, ako do tega dne ne soro svoje dolžnosti. Prosimo torej, da ne do nepotrebnega ustavljanja in pa — še za more.

— Ko pojde dr. Seipel v Beograd? »Koroški Slovence« objavlja ta-le apel na našo vlado: »Ob priliki poga-anj jugoslov. vlade z avstrijskim kanclerjem apeliramo koroški Slovenci na vse merodajne činitelje, naj se vendar rešijo pereča vprašanja glede pravic koroških Slovencev. Hočemo slovenske šole in slovenske učitelje! Imamo učitelje, a so pregnani in jim je povratek nemogoč. Hočemo svobodo pri ustanavljanju gospodarskih naprav in organizacij! Naše hraduge naj poslujejo neovirano in svobodno. Hočemo svobodo za naša kulturna društva! Dovoljto naj se tečaj, igre, narodne prireditve. Hočemo slovenskega jezika zmoezne uradnike, predvsem nepristranske sodnike! Hočemo gaščito od orožništva proti napadom od raznih nam nasprotnih plačanih elementov! Mi plačujemo davke in prisilna posojila, mi hočemo tudi narodno in kulturno svobodo, pravico in enakopravnost z drugimi državljanji republike Avstrije. Ne prosimo, zahtevamo to! Ne samo vsled raznih pogodb, ampak po pravicah človečanstva. Brez rešitve našega vprašanja bo jasen sporazum med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in republiko Avstrijo nemogoč.«

— Pogajanja za ustanovitev naprednega bloka v Ljubljani. Kakor smo že poročali, je načelstvo narodno-napredne stranke povabilo vse ostale napredne stranke na posvetovanje glede ustanovitve naprednega bloka pri skupščinskih volitvah v Ljubljani. Konferenca se je vršila v soboto zvečer na magistratu. Na konferenci so bili zastopani delegati narodno napredne stranke, demokratske stranke, narodno socialistične stranke, narodno radikalne stranke in samostojne kmetijske stranke. Zastopniki narodno socialistične stranke so takoj ob začetku posvetovanja podali izjavo, da ne morejo sodelovati pri naprednem bloku in da nastopijo pri volitvah samostojno, nakar so se odstavili. Med ostalimi delegati se je razvila daljša debata, ki pa ni donesla nobene pozitivnega uspeha. Pogajanja za ustanovitev naprednega bloka so se razbila. Tudi pogajanja med narodno napredno in med demokratsko stranko doslej niso imela uspeha, vendar pa še niso, kolikor smo informirani, definitivno razbita.

— Proslava 350letnice smrti Matije Gubca. Povodom 350letnice smrti Matije Gubca se je vršila včeraj, v nedeljo, dne 18. t. m. lepo uspešna proslava v Matijevo kinu na Kongresnem trgu. O Matiji Gubcu je predaval dr. Ivan Lah. Predavanje, spremljano z lepimi slikami, je bilo zelo številno obiskano. Dr. Lah je v vneženih besedah splošno očrtal boje slovenskih in hrvatskih kmetov za storo pravdo. Na podlagi zgodovine Askerčeve »Stare pravde« in romana »Seljačka buna« je očrtal splošni položaj slovenskega kmeta v oni dobi. Markantno je opisal značaj Matije Gubca. Po končanem predavanju so sledile razne zanimive slike iz Valvazorjevoga dela in nekatere pokrajinske, predstavljajoče kraje, kjer so se odigrali oni srditi boji med kmeti in vojsko grajščakov.

— »Slovenčev« napad na predsednika »Kmetijske družbe«. Kakor nam poruča predsednik kmetijske družbe g. Gustav Pirca, je vložil proti odgovornemu uredniku »Slovenca« po svojem pravnem zastopniku tožbo zaradi neosnovanega očitjanja zlorabe družbenega kredita v njegove zasebne spekulacijske namene. »Slovenec« bo imel torej priliko dokazati resničnost svojih napadov pred sodiščem.

— Predsednik volilnih odborov v Celju. Predsednikom volilnih odborov v Celju so imenovani: volišče I. v mestu dr. I. Kotnik, predsednik okrožnega sodišča v Celju; volišče II. v mestu dr. Fr. Bračič, deželnosodni nadsvetnik v Celju; volišče na Bregu okolica dr. Valentin Flerin, deželnosodni nadsvetnik v Celju, in za volišče v Gaberju dr. Hinko Stepančič, deželnosodni nadsvetnik v Celju.

— Nazaj v državno blaginjo! Glavno zboljšanje dohodkov državnih nameščencem se — obeta s stanarino. Te obljube se niso v toliki meri razveselili nameščenci, kakor pa hišni posestniki, ki imajo državne nameščence v stanovanju. Saj je na zadnji najemniški anketi izjavil g. M. Lilleg v imenu Zveze javnih nameščencev, da protestira proti vsakemu povišanju najemnine z ozirom na dejstvo, da je beda državnih nameščencev na višku in da jim je nemogoče utrpeti enega dinarja. »Ko nam vlada prizna stanarino, smo pripravljani dati v isti izmeri svojim najemodajalcem.« No, sedaj je stanarina obljubljena, veselo se hišni posestniki. Še bolj pa se veseli državni fiskus, ki bo ta priboljšek pobral nazaj v obliki povišanega najemniškega davka.

— Italijansko odklovanje polkovnika Pavla Jurisica. Iz Beograda poročajo, da je italijanski vojni minister Dies odkloval

vse tute voine atake s italijanskim vojnim križem, ki ga dosedaj še niso preeli. Med temi je bil odklovan polkovnik Pavle Jurisic.

— Smrtna kosa. Včeraj je umrl po dolgotrajni bolezni g. Gašper Pezdur, revident Južne železnice. Pokojnik zapuščal soprogo Ano in devet otrok. Bil je dober uradnik in zaveden narodnjak. Pogreb je danes ob 16. iz bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Blag mu spomin. — V Kamniku je umrl g. Matija Wiltschnig, upokojeni grašinski kmet in avstrijski posestnik v Križu. Pokojnik je bil na glasu kot izobren gospodarski strokovnjak. Pogreb bo v torek 20. t. m. ob 15. v Kamniku. Blag mu spomin. — V Križevniški ulici je umrla g. Marija Pogačnik roj. Tomo. Pogreb je bil danes ob 14. Naj v miru počival!

— Originalen vosek, ki je bil poklonjen pevskemu društvu »Glasbene Matice« v Ribnici o priliki nedeljskega koncerta. Je razstavljen v izložbenem oknu Matične knjižarne v poslojpu Filharmonične družbe na Kongresnem trgu. V sredini tega voseka je lila, ki je kaj spretno in okusno sestavljena iz same ribniške »sihe robe«. Radi originalnosti, ki dokazuje iznajdljivost in spretnost naših vrlih in poštenih ribniških domačih obrtnikov, je vosek vreden, da si ga vsakdo ogleda.

— Preškošna nova motorne brizgalne. Ljubljana se polagoma modernizira. Po nenihih ulicah je včeraj prvič odmevalo ropotanje nove motorne brizgalne, ki si jo je nabavila mestna občina. Ob 10. dopoldne se je začel nenodoma zvok glas gasilске trombe in Ljubljanci so z zanimanjem opazovali elegantni gasilski avto, ki je drvel z naglico proti Sv. Jakobu trgu in od tam zavil na Sv. Jakobu nabrežje, kjer se je vršila glavna preizkušnja. Tik pred Bratužovo trgovino je brizgalna obstala. Gasilci so skočili z avtomobila. Momentano je bila debla motorna žepka sestavljena in spuščena v Ljubljano, brezhibno je začel delovati motorni stroj in z veliko silo črpal vodo. Črpalka potegne toliko vode, da lahko štiri brizgalke mečejo vodo. Vsaka brizgalna je skoraj drugačne konstrukcije in med tem ko lahko ena meče vodo do 30 m višine, druga vodo popolnoma razprši in v širokem krogu lahko momentano uniči hudo razbesceni požar. Preškošna je krasno uspeła. Črpalka in brizgalnice so brezhibno delovale in smelo trjeno e za Ljubljano ta motorna brizgalna na veča pridobitev. Na Bregu, Sv. Jakobu nabrežju in Čevljarjem mostu se je nabralo na tisoče občinstva, ki je z zanimanjem opazovalo delovanje nove motorne brizgalne.

— Pokolna učitelja in učiteljicam. Ministrstvo prosvete je odločilo, da imajo učitelji in učiteljice narodnih šol v Dalmaciji Bosni in Hercegovini Hrvatski in Slavoniji in v Sloveniji, pravico do pokojnine od dneva vstopa v učiteljsko službo. Dokler ne položijo praktični izpit imajo učitelji in učiteljice pravico do pol plača. Po položnem praktičnem izpitu morajo namnani pet let službovati v stalni učiteljski službi od časa položenega praktičnega izpita, za pokojnino in povznanje.

— Protijmporiranju boljševiškega tiska. Ministrstvo notranjih del je ugotovilo, da se sedanje ease pomote popolnoma neovirano ntihotepila v našo kraljevino boljševiška literatura (tisti, knjižice, brošure, plakati). Da se prepreči razširjanje tega tiska v našo državo se v nadaljeje ministrstvo notranjih del izdalo naredbo, potom katere pridejo vsi uradniki, ki se zasajo, da navzlic temu opominu prešajo take spise, pred redno sodišče in bodo kot skrivni po zakonu o zaščiti države obsoljeni.

— Odpravljene cenzure. Po odločbi poštnega in brozavneza ministrstva, je cenzura za pošne pošiljke odpravljena.

— Nov godolni pivčon namerava Olesjevalno društvo v Celju postaviti v mestnem vrtu. Tudi bo morala mestna občina oskrbeti novi cvetličnik.

— Statistika umrlj v Celju tekem meseca januarja t. l. V mestu Celju so umrle 3 osebe. V invalidskem domu 1 oseba. V javni bolnici 19 oseb. Skupno je umrlo torej 22 oseb.

— Dražba mestnih uliv. Dražba mestnih uliv v zakup se vrši: 1. v ponedeljek, dne 19. februarja 1923 za nivo za Bežigradom in ob gramozi tami na Vodovodni cesti, 2. v torek, dne 20. februarja 1923 v Kozelj in ob Ljubljani na prostoru bivše voške igralnice, 3. v sredo, dne 21. februarja 1923 Mesarica in na Smeteh; 4. v četrtek, dne 22. februarja 1923 za klavnico in na Orlovem vrhu. Pričetek dražbe ob 8. uri dopoldne na omenjenih nivalih. Prisopinja se, da imajo sedanji zakupniki prednost ako se dražbe udeležijo in plačajo povišano 4 kratno dosedanja zakupnino, kolke in obš. tako 2%. Kdor ne pride k dražbi in ne plača povišane zakupnine se dotični kos zdraži in odda na višjemu ponudniku. Za slučaj sneza se dražba preloži na iste dneve prihodnjega tedna.

— Vrečo tobaka so zaplenili italijanski finančni stražniki pri Podbrdu. V vreči je bilo iz Jugoslavije vtihotaplenih 150 zavojev finega turškega tobaka.

— Zopet dva velika vlomna v Zagrebu. Dne 11. t. m. so dosedaj neznani storilci vlomili v stanovanje umirovlenega majora Evgena Casara v Gaevi ulici šte. 49 in odnesli bančnemu ravnatelu Oskaru Eichornu kaseto z denarjem in raznimi dragocenostmi v vrednosti okoli 600.000 K. Pol ure kasneje je bilo vlomileno v isti ulici šte. 42 in ukradenih raznih dragocenosti za okoli 80.000 K.

— Razne tatvine. Tereziji Steklasa, so progl žandarmerijskega narednika je neka kmetica v gostinji »Pri belem volku« izmaknila denarnico, v kateri so je nahajalo 1000 kron denarja, ena srebrena in ena zlata ura, vse skupaj v vrednosti več tisoč kron. — Mariji Bajda, delavki tobakačne tovarne je na do sedaj nepojasnjen način izgignila ročna torbica s 4000 K. — V Mostah je neznan umrovil odnesel Antonu Jerančiču in Antonu Mekincu dva suknjiča v vrednosti 6500 kron. Tat je skrtil ukradene predmete v elektrani na Fužinah, kjer so se kasneje našli. — Prijatelj kokoši je odnesel v Robri št. 15 Ivanu Tavčariju tri kokoši in enega petelina. — Marjeta Turk v Rožni dolini so tudi obkrali kurji tatovi in ji odnesli šest kokoši, vrednih 2400 K. — Dne 11. t. m. so neznan tatovi vlomili v stanovanje Martina Polačka na Mostnem trgu 9 in odnesli plato vro. 4000 K denarja in osem jajc. — Dne 15. t. m. je bila v hotelu »Slova« ukradena 500 K vredna rinka. — V Zidanem mostu je bila iz železniskega voza ukradena vreča moke 65 kg težka, vredna 2530 kron.

— Dvojni roparski umor v Subotici. V ponedeljek se je v Subotici odigral krvav čin. Pet oboroženih ljudi je prišlo v hišo bogatega trgovca s prašiči Mihajla Molnarja. V hiši sta se nahajali samo slednja žena in te prijateljica Klara Kalmar. Tolpa oboroženecv se je najprej predstavila kot stanovaniška komisija. Nenačaka pa so ptegnili samokrese in zahtevali denarja. Molnarjeva jim je dala 8000 dinarjev, vendar so vlomili zahtevali še več in ko jim slednja ni hotela dati, so začeli streljati. Obe ženski sta se zgrudli smrtno zadeti na tla. Na stražo, ki je prihitala na pomoč so razbojniki streljali. Posrečilo pa se je orožnikom, da so enega lopova prišli. Strelji je 22letni. Že večkrat predkaznovani Turk. Od ostalih krvavcev ni bil še nihče prijet.

— Velike tatvine v voškem skladišču v Sarajevu. V voškem skladišču v Sarajevu so odkrili velike tatvine raznega blaga in to bilo v zvezi s tem dosedaj aretiranim osem oseb. Škoda se ni preceñnena vendar gre v milione. Aretiranih je bilo tudi veliko civilnih oseb, ki so ukradene reči nakupovali. V Sarajevu je odkrite tatvine vzbudile veliko senzacijo.

— Tatna prosilnica v Zvezebu. V Nikoličevi ulici 3 v Zagrebu je bila aretirana hišnica, ki je dala svojo sobo raznim parom na razpolago. »Kupčija« je naravnost s'našo cvetlca, ker parčki so kar romali k hišnici in zaslužila je dnevno 1000—2000 K. Stvar je končno prišla na dan in hišnica je romala v zapor. »Sobe« pa je policija zaprla.

— Nesrečo in nesgode. Posestnikova hči Alojzija Jarc iz Črne vasi pri Ljubljani. Je rožala slamo, pri čemur jo je stroj prijel za desno roko in jo težko poškodoval. — Karola Majheniča, delavca v tovarni Ponač je stroj pri delu zagrabil za levo roko in njo jo težko poškodoval. — Posestnik Jakob Prek iz Brestca pri Ljubljani, je doma radi zmiznanih tal padel in si zlomil levo roko. — Matevž Trmšič, kavnivec na doželnem sodišču, se je pri žaganju urezal v levo roko. Vse poškodovance so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— Veliki požar v Zvezebu. Včeraj okoli 3. popoldne je v Boskovičevi ulici v Zvezebu v poslojpu tvrdke Aranac & Popovič izbruhnil velikanski požar. Ogenj je nastal v delavnici nekera soboslikarja, ker je bila peč preveč zakurjena. Požar je dobil velikanske dimenzije ter je vse zaloge popolnoma uničil. Škoda znaša 6 milijonov dinarjev.

— Avtomobil povozil. Pustni ponedeljek, je povozil avtomobil, ki vozi po Poljanski dolini, zidaria Antona Platšca p. d. Tonča iz Hotoveli pri Poljanah. Zmečkalo je nogo nad koleno. Hotel se je prepejati v bližnjem Srednem vas in se je obesil na lestvo na streho, na kateri je ostal kljub svarilju sprevednika. Od tu je padel in prišel pod kolo, ki mu je slo čez nogo. Prepejan je bil takoj v deželno bolnico v Ljubljani. Ponesrečenec je pri 59 letih in je oče večje družine in brez vsakega posebnega premoženja. Mož je bil malo drzen in je prišel v nesrečo po svoji krivdi. Clovek ni nikdar dosti previden, ni treba biti še drzen, od tod tudi tako poroste nesreče.

— Nepriljen konec rokoborbo. Posestnik in mlinar Franc Gartner iz Češnjice pri Kranju rad preizkušal svojo herkulsko moč Zadnjič se je stregel z nekim prijateljem, ki ga je pa s tako silo treščil ob tla, da si je strokoborbec zlomil desno roko.

— Plesne vaje bančnega uradništva. Čeni, bivše posetnike naših plesnih vaj vliudno obveščamo, da se nadal'uje iste vsaki četrtek ob 8. uri zvečer v zimskem salonu hotela »Union«. Prilodna plesna va'a v četrtek, dne 22. t. m. — Odber družabnega kluba bančnega uradništva za Slovenijo v Ljubljani.

— Kino Matice prednaša v ponedeljek 19. t. m. ob 7. uri zvečer o priliki prednaške tečaja Sokolske župe Ljubljana I. film o Vesokolskem zletu v Pragi 1920. Pristop dovoljen vsakomur tudi mladini. Vstopnina 2 Din.

KAJNOVEJŠA POROČILA.

Poslednji trenutki dr. Rašina.

Praga, 19. februarja. (Izv.) O poslednjih trenutkih ministra dr. Rašina poročajo posebne izdaje dnevnikov. Dr. Rašin se je še do zadnjega trenutka z navzočimi razgovarjal o javnih političnih zadevah. Govoril je tiho in pretrgan. Kljub temu, da je utripanje srca rapidno ponehaval, se ga je še vedno lahko razumelo. Med drugim je dejal: Pred vsem zahvalim svojim sotrudnikom v odboru petorice (petke). ... Dobri so to ljudje! ... Vem, da me imajo zelo radi! ...

Prof. dr. Jedlička se je k njemu naklonil, rekoč: »Čeprav so vaši nasprotniki! ... Umirajoči minister Rašin je zopet lahko nadaljeval: »Zelim dobro republike, ker le tako obvarujemo nje obstoj... Oni, ki nosijo odgovornost za nje blagobit, morajo brezobzirno govoriti resnico... Pa bil sem optimist... Radi tega sem moral zamolčati resnico, ker jo narod ne more trpeti... Če pa čakamo na pravi trenutek, tedaj, tedaj... lahko povemo resnico brez obzira! ...

Dr. Rašin je po teh besedah izdihnil... Trpel je poldrugi mesec.

Praga, 17. februarja. (Izv.) Minister dr. Rašin je postal popolnoma nezavesten. Nastopila je agonija. Bolnika so prišli močni srčni krči. Agonija s posledki je trajala 12 ur.

Praga, 18. februarja. (Izv.) Takoj po smrti ministra dr. Rašina se je sestel izredni ministrski svet pod predsedstvom predsednika republike dr. Masaryka. V sredo, 21. t. m. je pogreb na državne stroške. Dan pogreba je šole prost.

Konferenca v Narodni banki.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Upravni odbor je imel včeraj sejo, kateri je prisostvoval tudi minister financ dr. Stojadinović. Generalni ravnatelj banke Novaković je poročal o uspehih svojega potovanja v Ljubljano, kjer se je obravnavalo vprašanje kako odpomoci pomanjkanju denarja. Generalni ravnatelj je potrdil, da v Sloveniji v resnici vlada kriza glede gotovega denarja. Obravnavalo se je dalje vprašanje deflacije. Sklenjeno je, da banka ne dovoljuje več novih kreditov. Končno je upravni odbor obravnaval katastrofalni bankrot tržaške bančne tvrdke Hacker & komp. Kakor znano, so pri tem polomu zelo udeležene nekatere zagrebške banke in zagrebški valutni spekulanti. Minister financ bo zahteval, da se zagrebške banke zelo strogo kaznujejo. Razun izgub bodo te banke kaznovane z velikimi globami od strani države.

Volilna borba.

KANDIDATNE LISTE ZA BEOGRAD. — Beograd, 19. februarja. (Izv.) Včeraj je mestno sodišče potrdilo kandidatni listi socialistične in republikanske stranke. Nosilec socialistične kandidatne liste je dr. Nedeljko Kosačić, univerzitetni profesor, nosilec republikanske kandidatne liste pa je Ljubla Stojanović, tajnik beogradske akademije znanosti.

STRANKA NAJEMNIKOV.

Beograd, 19. februarja. (Izvirno.) V Beogradu se je osnovala stranka hišnih najemnikov, ki je predložila sodišču posebno kandidatno listo. Nosilec liste je odvjetnik Svetozar Grebenac. Svoje kandidatne liste je poročal o incidentu v Rogatici. Tu je bil zemljoradniški kandidat Dušan Dimitrijevič težko tepen od najetih agentov in policijskih organov.

NEODVISNA DELAVSKA STRANKA JUGOSLAVIJE.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Včeraj je »Neodvisna delavska stranka Jugoslavije« predložila kandidatno listo za mesto Beograd. Nosilec liste je Mihajlo Todorovič.

PROSLAVA MATIJE GUBCA V ZAGREBU.

Zagreb, 19. februarja. (Izv.) Včeraj dopoldne je bila impozantna proslava 350letnice Matije Gubca na Markovem trgu. Pred mestno hišo na mestu, kjer je bil Matija Gubec kronan, so bili slavnostni govori zastopnikov kulturnih in drugih organizacij. Odkrita je bila spominska plošča z napisom: Narodnemu mučeniku Matiji Gubcu 15. februarja 1573.

Izpraznitev Sušaka.

Beograd, 19. februarja. (Izv.) Včeraj dopoldne je bila v ministrstvu zunanjih zadev daljša konferenca med zunanjim ministrom dr. Ninčičem, vojnim ministrom Pašičem in ministrom fi-

nanc dr. Stojadinovićem. Predmet konferenci je bilo vprašanje zasedbe Sušaka in tretje dalmatinske cone.

Italijanski člani paritetne komisije.

Rim, 18. februarja. (Izv.) V paritetno komisija so imenovani: general Mazzucco, fašist Mattei Gentili, poslanec ljudske stranke, in senator Quartieri, ki je že sodeloval pri ureditvi Reke. Prva naloga komisije bo, da nadzoruje izpraznitev Sušaka, ki se izvrši v par urah. Potem se komisija loti dela za določitev meje med Jugoslavijo in reško državo, za otvoritev prometa z Reko, za organizacijo pristaniške službe in splošno funkcioniranje reške države. Teža obsežnega dela komisija ne bo mogla izvršiti tekem enega meseca.

Prihod avstrijskega kancelarja v Beograd.

Beograd, 19. svečana. (Izvir.) Po poročilih z Dunaja je sedaj definitivno gotovo, da pride dr. Seipel v Beograd. Avstrijski zvezni kancelar dr. Seipel odputuje v spremstvu zunanega ministra dr. Grünbergerja in nekaterih strokovnjakov 20. t. m. z Dunaja ter dosepe v Beograd dne 21. t. m. zvečer. Kancelar potuje preko Maribora in Zagreba. Na kolodvoru v Beogradu sprejme kancelarja zunanji minister dr. Ninčič.

V zunanem ministrstvu se zadnje dni tako tudi včeraj vse konference, ki pripravljajo razpravni material. Teh konferenc se udeležujejo strokovnjaki in zastopniki ministrstva financ, ministrstva trgovine in industrije, ministrstva strokovnjakov in ministrstva pravde. Na večerinih sestanku so se razpravljala in razmotrivala načelna vprašanja in pa razpravni program. Na sestanku pridejo v razpravo tri glavna vprašanja:

- 1.) Vprašanje izboljšanja prometa;
- 2.) Vprašanje udeležbe carinskih omejitev;
- 3.) Vprašanje gospodarske finančne sodelovanja.

Avstrijska delegacija bo ves čas bivanja v Beogradu gost naše vlade. Kakor zatrjuje, čeprav še ni zadevni program definitivno določen, namerava ministrski predsednik Nikola Pašič priletniti avstrijskemu kancelarju dr. Seiplu gala-obeid in zunanji minister dr. Ninčič intimno večerjo na svojem stanovanju. Projektiran je tudi obed na dvorcu.

Monarhistični izgredi na Dunaju.

Dunaj, 18. februarja. (K. B.) Uradno objavljeno: Dne 17. t. m. okoli 9.30 zvečer je prišlo po nekem monarhističnem shodu, prirečem v Weithausenstrasse v II. okraju, do krvavih spopadov med monarhisti in njih nasprotniki. Brez incidenta se je zaključilo zborovanje. Po zborovanju se je hotelo okoli 70 monarhistov odpeljati s tramvajsko železnico proti notranjemu mestu. Zasedli so prvi voz, drugi voz so pa zasedli njih nasprotniki. Ko je tramvaj ustavil na prvem postajališču, je prišlo do krvavih spopadov med obema strankama. Monarhisti so oddali revolvere strele. Konduktor je hitro tramvaj pognal dalje. Na mestu je 1 delavec obtežal mrtev in dva sta bila težko ranjena. Umrlo in je poslovodja neke večje tvrdke Pirnecker. Tekom današnjega jutra se je policija posrežilo izslediti morilca. Je to Franc Popela, poštni poduradnik. Aretiranec je priznal, da je oddal strel, hotel pa se oddati samo alarmni strel. Streljal je tudi natakar Bevilacqua. Policija je dosedaj aretirala 10 oseb.

Dunaj, 18. februarja. (Izv.) Frontni bojevniki, nekaki avstrijski fašisti so v sofiški dvorani priredili veliko predpustno veselico. Te veselice so se udeležili bivši avstrijski generalni oficirji in prostaki v nekdanjih avstrijskih uniformah. Veseljena dvorana je bila močno zastražena. Do spopadov ni prišlo.

NOVA SVETOVNA DRŽAVNA ZVEZA.

Berlin, 18. februarja. (Izv.) Politični krogi polagajo veliko važnost poročilu iz Tokia glasom katerega želi Francija, da pristopi rusko-japonskemu sporazumu. Osnovala naj bi se francosko-rusko-japonska zveza.

Borzna poročila.

Zagreb, 19. januarja. (Izvir.) Zaključek Devize: Curih 6.20, Pariz 19.75, 19.80, London 495, 498, Berlin 0.55, 0.56, Dunaj 0.149, 0.1497, Praga 311, 312, Trst 504, 506, Newyork 106, 108, Budimpešta 3.90, 4.00, Valute: dolar 102.25, 102.75, lira 492, 494, češka krona —, 308.

Curh, 19. februarja. (Izv.) Današnja perdborza: Zagreb 5.15, Berlin 0.0275, Amsterdam 210.50, Newyork 5.32, London 2495, Pariz 15.785, Budimpešta 0.1975, Bukarešta 2.35, Varšava 0.0135, Dunaj 0.007425, avstr. žig. krone 0.0075, Sofia 3.10.

Glavni urednik: RASTO PUSTOSLEMSEK. Odgovorni urednik: VALENTIN KOPITAR.

Poslano.

Poslano, Z ozirom na notico v »Slov. Narodu« z dne 12. t. m. poasnjajem: Ni res, da bi naša specijala ustavila svoj obrat. Zato sporočamo svojim klitentom, da delujemo z vso resnostjo in izvršujemo vse specijalske posle, kakor popreč. Trgovske kroge opozarjamo na to, da ne nasedejo in ne upoštevajo neresničnih vesti. Spodnja Ševar udova, Rahek, za ta spis uradnostvo ne odgovarja.

PALMA

Kaučuk potpetnike in potplate

Prednosti!

Ceneje in znatno trajnije nego od kozal Varstvo proti vlagi i mrazal

Trgovski lokal na Bledu, na prometnem prostoru, SE ODDA; proda se tudi inventar in ev. enonadstropna hiša. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 1754

ZAMENJAM
lepo veliko zračno sobo
S STEDILNIKOM, v sredini mesta, s SOBO in KUHINJO ali SOBO S STEDILNIKOM, na periferiji. — Dopise prosim pod »Ljubeco/1707« na upravo »Slovenskega Narod«. 1754

Pohišstvo.
Spalnica, jedilnica, kuhinje ceno na prodaj. Sprejemno vsakovrstna mizararska dela. Erman & Arhar, mizarstvo, St. Vid 4 nad Ljubljano. 1651

Knjigovodja-bilančnik, perfekten in samostojen dopisnik (slovensko, nemško, italijansko) z večletno prakso, ISČE PRIMERNEGA DELA v popoldanskih urah; sprejme delo tudi na dom. — Cenj. dopise naprošam pod »Vesten/1708« na upravo »Slovenskega Narod«. 1670

Sprejemem takoj v službo
zdravo in pošteno 14 do 15letno dekle k enemu šest mesecev staremu otroku, katera je zmožna tudi nekoliko domačega dela in računstva. — Ponudbe je poslati: Pekarija Prijatelj Karol, Mokronog, Dolensko. 1794

Zavarovalna družba v Ljubljani išče uradnika
ZA POPOLDANSKE URE od 2. do 6. — Oferi naj se pošljejo pod »Zanesljiv/1732« na upravo »Slovenskega Narod«. 1794

Kompanjon
za staro solidno podjetje, dobra branža, zane-ljiv, značajan, ki bi bil sposoben in imel veselje do kupčijskega poslovanja, s 300.000 do 500.000 dinarjev, se sprejme. Ponudbe pod »Poltenost«, roštno ležerice, Ljubljana. 1642

Registrirna blagajna
(993.99)
I preda, malo rabljena, 4 števci z elektromotorjem 220 volt. je naprodaj. Naslov pove g. Drago Beseljak, Ljubljana. 1670

Kupim 300 do 500 litrov dobrega hruškovega mošta. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 1702

Uporaba klavirja
v svrhu podučevanja SE ODDA profesorju ali učenki. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 1702

Kupim stavbno parcelo
NA MIRJU. — Ponudbe pod »Parcela/1726« na upravo »Slovenskega Narod«. 1702

Sprejme se več dobro izurjenih krojaških pomočnic
pri B. DOLENC, damska krojačnica, Resljeva cesta 10. 1765

Kupim 2000 do 3000 kg ZELODA (žira). — Ponudbe z navedbo cene in količine na: P. Škerbic, Domobrantska cesta 2, Ljubljana. 1705

Dva večja travnika
v Ljubljani, prikladna tudi za stavbne parcele. SE PRODAJA. Naslov pove uprava lista. 1755

Lokal ali sobo
pripravno za trgovino v Ljubljani ali Sp. Šiški se išče. Kdor preskrbi, dobi nagrado. Ponudbe pod »Trgovina 1659« na upravo Slov. Narod. 1659

Gospodična s prakso, večja strojevnika in notarskih poslov, ZELI PREMENITI SLUŽBO K NO. TARJU ali ODVETNIKU. — Ponudbe pod »Marjiva/1718« na upravo »Slovenskega Narod«. 1718

Sukno
za promenadne in športne obleke v bogati izbiri
A. & E. Skabernè Ljubljana
Nestaj trg 10

Jrstje za stropne
zdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množinah znaten popust. — ANTON STEINER Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

V Sloveniji dobra vpeljan zastopnik, ki že zastopa večje delniško družbo, išče provizijska zastopstva. Najboljše reference na razpolagi. — Ponudbe pod »Agilen/1709« na upravo »Slovenskega Narod«. 1709

Klavirska delavnica
390 **R. Warbinek**
Ljubljana, Hilšerjeva ulica 5.
Popravilam in uglašujem klavirje in harmonije strokovno in ceno.

1576 **SENO, SLAMO**
IN DRUGE DEŽELNE PRIDELKE (seno 900 K, slama 600 K). franko vsaka postaja v Sloveniji, dobavlja domača trvdka PUKL IN VERCE, trgovina z dež. pridelki, Soča j.

Občinskega tajnika, zmožnega, ISČE župan ene občine, ki šteje 3500 prebivalcev na Dolenskem in krškem okraju. Plača po dogovoru. Prošenje je vlagati do 15. marca t. l. na naslov, ki se izve v upravi »Slov. Narod«. 1737

Kupujem klavirje in pianine. Ponudbe z označbo cene, znamke, dolgotrajne klavirja ter opisom notranje konstrukcije (dali je železno ali leseno) na: M. ČOP, Zagreb, Mrazovičeva ulica broj 12. III. kat. 1562

Najboljša in najcenejša streha
pravi, zajamčeno pristni **asbest-škrlj**
Fran Hečevar 1127
Zhornica-Moste, Gorenjsko.

Sobo išče gospodična, po možnosti S HRANO ZA TAKOJ. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Narod« pod »Plača dobro/1796«. 1796

Iščem stanovanje proti nastoječe iz kuhinje ter ene ali dveh sob. — Ponudbe na: Poštni konduktor Fr. Karba, baraka za kurilnico Južnega kolodvora. 1788

Učenec, ki je dovršil šestrazredni, no ljudsko šolo, ZELI VSTOPITI V KAKO TRGOVINO Z MESANIM BLAGOM. — Ponudbe pod »Učenec/1790« na upravo »Slovenskega Narod«. 1790

Potnika, ki je po vsi Sloveniji dobro vpeljan, ISČE TRGOVSKO PODJETJE. — Pismene ponudbe pod »Potnik/1802« na upravo lista. 1802

Prodajam hrastove plohe. 15 m² zamanih 9, 10 cm debelih 2-4 m dolgih, 6 m² nezamanih in na polzamanih 6 cm debelih 2-4 m dolgih; prvovrstno blago. Cena po dogovoru. Vprašati je pri V. TOME, Dunajska cesta št. 31/II. Ljubljana. 1793

Uradnik z bančno in industrijsko korespondenco slovensko, nemško, hrvatsko, knjigovodstvo, propagandna reklama, organizatorična dela i. dr. na dom, ev. grek podjetnikom. — Ponudbe pod »Tajnik/1789« na upravo lista. 1789

Urarski pomočnik
star 18 godina, u malim i velikom poslu podpuno vješt, posjedujem svoj podpunil alat sadanje mjesto odstupam usljed pomanjkanja posla. Zelio bi raditi u kojem god mjestu Slovenije. — Ponudbe molim slati: Alois Kerne, Radnički dol 35 a, Zagreb, Hrvatsko. 1759

Skladišče. Prostorno, veliko skladišče, pripravno za vsako trgovino kakor tudi za skladiščno pisarno, hlev za dva konja ter lopo, vse v eni stavbi v sredini mesta, se da v najem. Pogoj: Soudeležba s primernim kapitalom. — Ponudbe pod »Udeležba 1620« na upravo Slovenskega Narod. 1620

Prvovrstna strojevnika, priznana moč, v stenografiji in strojevniki izurjena, slovenske in nemške korespondence popolnoma zmožna, iz boljše rodbine, SE SPREJME iz sedanjice službe proti najboljšemu plačilu v prvovrstnem podjetju v Mariboru. Popolne ponudbe pod »Z do smrtne mesto« na oglasni zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15.

Kupimo rabljeno tračnice 1784
za poljsko železnico in drugi material za poljsko železnico. — A. D. za saobraćajne i željezničke potrebe, Ljubljana, Karlovska cesta 30.

Gospodična, večja popolnoma slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ali pa srbo-hrvatskega in nemškega SE SPREJME V JAKO DOBRO SLUŽBO. Poleg tega je potrebna lepa pisava in pisanje s pisalnim strojem. Po možnosti znanje stenografije in poleg omenjenih jezikov imajo prednost one, ki znajo nekoliko češkoslovaško ali francosko. — Pismene ponudbe, po možnosti s priloženo fotografijo in spricvali ter navedbo zahtevane plače naj vpošljejo na upravo »Slovenskega Narod« pod znakom H. M./1799«. 1799

Vabilo
na občni zbor krojaškega nakupovalnega društva v Ljubljani, ki se vrši dne 25. februarja 1923. ob pol desetih dopoldne v zadržni prodajalni, Gosposka ulica št. 5.

Dnevni red:
1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru;
2. poročilo načelstva in nadzornega sveta;
3. odobritev računskega zaključka za l. 1922;
4. volitev načelstva;
5. volitev nadzorstva;
6. poročilo o izvršeni reviziji;
7. slučajnosti.

Nadzorovalni svet krojaškega nakupovalnega društva v Ljubljani, registrirane zadruge s omejenim poročilom.
Predsednik: Simon Klimanek l. r. Ljubljana, dne 8. februarja 1923.
Izvidek iz pravil:
§ 46. Vsak občni zbor je sklepčen, če se je pravilno vabilo in so se točke dnevnega reda objavile. — Sklepi, katere je storila večina članov, prisotnih na občnem zboru, imajo za zadržno obvezno moč.
§ 83. Kadar objavi zadruge zakonito predpisana naznanila, posluša se v Ljubljani izhajajočega lista »Slovenski Narod«. 1786

Potujem v Draždane
IN LIPSKO, ter prevzamem rama naročila. — Pojasnila pri trvdki »Triglavec, Krekov trg 10/L. 1782

Dijakinja se sprejme na stanovanje vanje in dobro domačo hrano. Plača pa dogovoru. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Dobra hrana/1773«. 1773

Izurjena šivilja, gluhonema, SE PRIPOROČA ZA SILVANJE NA DOMU. Na željo prilpeje stroj s seboj. — Vpraša se: Razpotna ulica 6, levo. 1787

Pozor Primorci!
NA PRODAJ JE VELIKA ENONADSTROPNA HISA z gospodarskim poslojem in velikim vrtom ob glavni cesti in Južni železnici pri Mariboru. Električna moč iz Fale na razpolago. Pripravna za PEKARSKO OBRT, ker iste ni nobeno daleč okrog. — Naslov pove uprava »Slovenskega Narod«. 1792

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljših tovarov Bösendorfer, Czapska, Erbar, Hübel, Schweighofer, Original Stingl itd. Tudi na obroke. Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilšerjeva ul. 5.

Gospodična
izobraženo dekle z dežele, simpatična, poštena in večča nekoliko gospodinjstva, se išče k 2-letnemu fantku, trenutno čez dan, pozneje stalno. Plača po dogovoru. Anončno in reklamno podjetje **JOSO ZORMAN,** Ljubljana, Gledališka ulica 2—III. 1728

Stanovanje
obstoječe iz dveh do treh sob, s pritlikinami, po možnosti z električno razsvetljavo, v centru mesta, iščem pod vsakimi pogoji in nagrado. — Ponudbe z označbo cene na: **J. ZORMANOVO** anončno in reklamno podjetje Ljubljana, Gledališka ulica 2. 1827

Kupujem 1797
vsako množino »erehovoga lesa« v popolnoma zdravih, ne zimastih, ravnih, malo grčastih sklijev, od 30 cm debeline na tankem koncu in od 2 m dolžine naprej. Plačam najvišje cene. — Cenj. ponudbe na: **P. Higersperger, lesna trgovina, Celje.**

1781

Razpis.
Z odobrenjem Uprave Državnih Monopolov od 31. januarja 1923, B. M. broj 1787 razpisujemo na dan 12. marca t. l. ob 11. uri dopoldne ofertalno dražbo za dobavo sledečih desk iz mehkega lesa Tobačni tovarni v Ljubljani.

1.) Deske 12 mm debeline, 4 m dolžine:

širine 15 cm	20.000 kom.
17 »	20.000 »
19 »	20.000 »
21 »	20.000 »
23 »	20.000 »
25 »	15.000 »
27 »	15.000 »
29 »	15.000 »
31 »	15.000 »
33 »	10.000 »
Skupno 170.000 kom.	

2.) Deske 18 mm debeline, 4 m dolge:

širine 15 cm	4.000 kom.
21 »	4.000 »
25 »	2.000 »
Skupno 10.000 kom.	

Pogoj dražbe so na razpolago v ekonomiji Tobačne tovarne v Ljubljani.
Direktor: Mandelj.

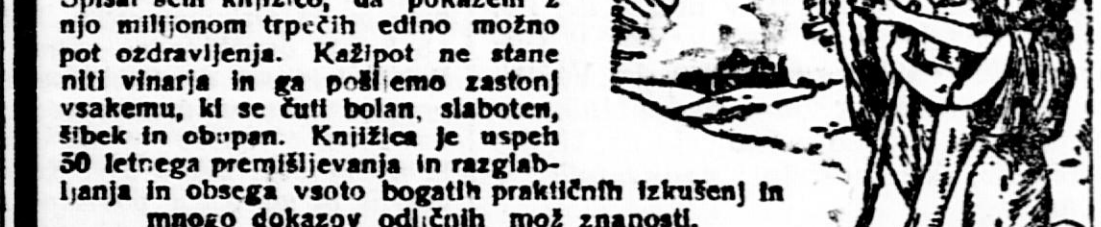
Nov kažipot bolnikom!
Spisal sem knjižico, da pokažem z njo milijonom trpečih edino možno pot ozdravljenja. Kažipot ne stane niti vinarja in ga pošljemo zastoj vsakemu, ki se čuti bolan, slaboten, šibek in obupan. Knjižica je uspeh 50 letnega premišljevanja in razglabljanja in obsega vsoto bogatih praktičnih izkušenj in mnogo dokazov odličnih metod.

Prazno sobo išče samec. Plača dobro; tudi par mesecev v naprej. — Ponudbe pod »Prazna soba 1783« na upravo »Slov. Narod«. 1783

Zamenja se stanovanje
s sobo in kuhinjo z enakim ali z dvema sobama in kuhinjo kjerkolisibodi, TAKOJ. — A. M. za Gradom 11, dvorišče (prej Nadv. Friderika c.) 1770

Katera učiteljica
v ljubljanski okolici ali nekaj postaj od Ljubljane BI ZAMENJALA SLUŽBENO MESTO z večjim krajem ob postaji blizu Ljubljane. — Ponudbe pod »Učiteljica/1779« na upravo »Slovenskega Narod«. 1779

Išče se lokal, primeren ZA MENZO RUSKIM AKADEMIKOM; tudi večja klet, ali dobro ohrajen hlev, ali skladišče in tudi baraka v obsegu od 60 m² in več. Eventualne adaptacije izvrše akademiški sami. Ponudbe na upravo »Slovenskega Narod« pod »Menza/1791«. 1791

Kdor bi se rad rešil, naj se ravna po mojem nuku, ki je pomagal že mnogim tsočem. Naj je že bolzen nastala zaradi skrbi, bede, prenapora, ali pa da je bolzni vzrok lahkomiselnost in nezmožnost vsem potim, vsem ljudem šibke volje in delajbnosti pokažem znanstveno in prirodno pot, da se rešijo iz svoje bolzni, pomanjkanja spanja, opora proti delu, telesne in duševne oslabelosti, trganja po udih, glavobola, motenj v prebavi in želodčnega delovanja ter mnogih drugih bolzani.

moj kažipot
Zapišite naslov:
E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 3.